

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

HER AMERİKALI
ASKER DOĞAR!

DÜNYA İSTİLASI: LOS ANGELES SAVAŞI

**DENZEL
WASHINGTON**

**CHRIS
PINE**

**1 MİLYON TON ÇELİK,
HAYATİ TEHLİKEDE 100,000 İNSAN,
ÇARPIŞMAYA 100 DAKİKA**

DURDURULAMAZ

UNSTOPPABLE

ŞİMDİ BLU-RAY, DVD VE VCD'DE!

*En İyi Erkek Oyuncu, Tuzakçı Day, 2011, En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu, Gary Oldman
OSCAR® is the registered trademark and service mark of the Academy of Motion Picture Arts and Sciences.
© 2010 Twentieth Century Fox Film Corporation and Dune Entertainment II LLC. All Rights Reserved. TM, ® & © TWENTIETH CENTURY FOX
FOX and associated logo are trademarks of Twentieth Century Fox Film Corporation and its related entities.

tiglon

ZAMANA AYAK UYDURMAK MI?

YOKSA ZAMANLA BOZULMAK MI?

BU HAFTA VİZYONA GİREN FİLMLER ÜZERİNDEN BAZI GENEL TESPİTLERE ULAŞMAK İSTERSENİZ ORTAYA sinema adına biraz karamsar sonuçlar çıkartabilirsiniz. Eleştiri sayfalarımızda okuyacağınız yazılar da büyük olasılıkla bu karamsar sonuçları pekiştireceklerdir...

Bu haftanın yabancı gişe filmi "Dünya İstilas: Los Angeles Savaşı" (Battle: Los Angeles) mesela... Hollywood'un çok sevdiği 'uzaylılarla savaşa girmek' temasına yeni hiçbir şey katmayan bir film olmasının yanı sıra, militarizmin her zaman lazım, 'asker' olmanın da kutsal bir şey olduğunu, aldığı hatalı bir kararla askerlerinin ölümüne sebep olan bir astsubay kişiliğinden "İstersen bütün dünyayı kurtarabilirsin" mesajını veren bol patlamalı bir film. İnsanı serseme çevirmek dışında pek bir etki vermiyor açıkçası... Hollywood'un en göz boyayan bilimkurgu temasında bile bu zamanda böyle boş bir filme imza atılması düşündürücü... Sanki uzaylılar gelmiş de Hollywood insanların parlak fikirlerini çekivermişler gibi...

Peki romantik komedide durum nedir? Alın size 80'lerin usta komedi yönetmeni Ivan Reitman'ın yeni filmi "Bağlanmak Yok" (No Strings Attached). Zamane romantik komedileri, artık Meg Ryan filmlerinin çok uzağında onu anladık. En narin kadın kahramanlar bile ağızlarından 'fuck' kelimesini düşürmüyorlar. Yumuşak-romantik sevişme sahneleri yerini soft-core seks sahnelerine bırakmış. Bütün hikayeler, 'bir gecelik seks'ten ya da 'seks arkadaşlığı'ndan yola çıkmak zorunda sanki... Şikayetimiz tutuculuk olarak algılanmasın, zamane aşkları diye bize yutturulan filmlerden bahsediyoruz burada... En akıllısının içinde, karakterler hikayelerin tam ortasında bir yerde durup, sanki "O eski masum aşklar nereye gitti?"nin kırıklığını yaşıyorlar... Biz de "O eski, kadın-erkek ilişkileri

hakkında güzel şeyler söyleyen fikir dolu romantik komedi filmleri nereye gitti?" diye soruyoruz onlarla birlikte... ["Aşkın (500) Günü/ (500) Days Of Summer" gibi istisnalar var neyse ki...]

Aksiyon gerilim... En sevdiğimiz Hollywood türlerinden biri... Alın size "Limit Yok" (Limitless). Parlak bir fikri sıkmayan ama gevşek bir senaryoyla aktarıyorlar size. Buna karşılık müzik bangır bangır, Bradley Cooper yakışıklı ve bolca bilgisayar numarası var... Ama film izlendikten birkaç saat sonra zihninizde kendini yok ediyor sanki. "İzledim mi, izledim işte!" oluyor sonunda. Robert De Niro bile şöyle bir geziniyor sanki filmde. "Paramı verseler de gitsem" diye düşünüyor sanki...

Türk filmi kontenjanındaysa ne zamandır ağlama hazırlığı içinde beklenen "Çınar Ağacı" var. Muhtemelen haftanın gişe şampiyonu olacaktır. Ama Türk sinemasının film sayısı ne kadar artarsa artsın senaryo sorunu olduğu gibi duruyor işte. Bir türlü derinleşemeyen, yüzeyde kalıp kıvrımsız ilerleyen yapısına bir de didaktik diyalogları ekliyor film. Birbirinden yetenekli oyuncular ellerinden geleni yapıyorlar, ama ortaya çıkan kuru filme zorlama bir "Babam Ve Oğlum" etkisi yapılandırılmaya çalışılıyor... "Bir Avuç Deniz" ya da "Ya Sonra" kadar şuursuz değil film ama biz Hollywood değiliz ki binlerce başarılı filminden sonra kurumaya, içi boş filmler yapmaya başlayalım... Biz bırakın tüketmeyi, bunca yıldır pek çok hikayeye, meseleye henüz daha dokunamadık bile...

Ama pardon, gelin geçen haftanın gişe şampiyonu filmine bir bakalım: "Kolpaçino: Bomba"... Zaten galiba Türk sinemasından talep ettiklerimiz sadece 'bizim' talep ettiklerimiz... Peki biz kaç kişiyiz? Nüfusu 70 milyonu aşan ülkenin bir milyonu, hatta onun yarısı bile değiliz galiba... [1]

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com KEMAL EKİN AYSEL kemalaysel@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemazer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS **LOGO TASARIM:** ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA:** BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR: TUNCA ARSLAN, OKAN ARPAÇ, ALİ ULVİ UYANIK, KEREM SANATEL, FİLİZ ÖRGEN

REKLAM İLETİŞİM: EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

www.arkapencere.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Haftanın eleştirileri: Dünya İstilas: Los Angeles Savaşı, Benim Hikayem, Çınar Ağacı, Limit Yok, Press, Bağlanmak Yok, Yürügarı İbrahim.

21 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları. Beş üzerinden, buçuksuz...

22 TRENDEKİ YABANCI

Jean-Luc Godard'ın 1965 yapımı tek bilimkurgusu "Alphaville"e bugünün penceresinden baktığımızda gördüklerimiz...

24 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Emir Kusturica, sıkça tartışmalara konu olan başyapıtıyla parçalanmış ülkesinin ardından ağıtlar yakıyor: Yeraltı.

26 AİLE OYUNU

DVD eleştirileri: Çılgın Aile, Sosyal Ağ.

28 SAPIK

Film sapıkları için sinemanın incik cıncığı: SİYAD'a göre 2010'un en iyi yabancı filmleri, Film Gibi 30 Yıl, Bir Zamanlar Festivalde: SİYAD'ın Keşifleri, Karanlık Alanlar, Atıklarınca.

DÜNYA İSTİLASI: LOS ANGELES SAVAŞI

ORJİNAL ADI Battle: Los Angeles

YÖNETMEN Jonathan Liebesman

OYUNCULAR Aaron Eckhart,
Ramon Rodriguez, Bridget Moynahan,
Michael Peña, Michelle Rodriguez

YAPIM 2011 ABD

SÜRE 116 dk.

Film yirminci dakikasından itibaren "uzaylı bahane, amaç Amerikan ordusuna methiye" diye bağırıyor. Bilimkurgu janrı bu kadar militarizm hayranlığını kaldırmaz, kusar.

HİÇBİR TÜR BİLİMKURGUYA BENZEMEZ, ÇÜNKÜ BAŞKA HİÇBİR TÜRÜN bilimkurgu gibi çalışan bir 'ön uyarı sistemi' yoktur. Senaristler insanlığa düşman uzaylılar karşısında bir zafer kazandırabilirler, yönetmenlerse bu çatışmayı allayıp pullayarak cazip gösterebilirler, ama ne yaparlarsa yapsınlar bu uyarı sistemini kandıramazlar. Lütfen bunu tür düşkünlüğünün önyargılarıyla karıştırmayalım.

"Dünya İstilasası: Los Angeles Savaşı", daha gösterime girmeden, alarm zilleri iki kez çaldı. Birincisi, filmin uzaylılarının nasıl göründükleri, 'metalik görünümlü sibernetik canlılar' gibi yuvarlak ifadelerle sır gibi saklandığında oldu. Bir bilimkurgu, tüm merak unsurunu canavarın nasıl görüldüğüne yaslıyorsa ve bundan başka ilgi çekecek bir şeyi olmadığını ima ediyorsa, ortada ciddi bir sorun var demektir. Bunu da J.J. Abrams'ın en son "Super 8"de yaptığı gibi öcülerini saklama eğilimiyle karıştırmayalım; zira Abrams'ın filmleri bir öcünden çok daha fazla ilginç şeylerle doludur. Bu ilk alarm zili bize şunu söyledi: Uzaylıları gördükten sonra 114 dakikayı tamamlamanız için başka sebebiniz kalmayacak!

İkinci alarm ise, "bir grup asker, istilanın kızıştığı Los Angeles'ta kapana kısıldı!" şeklinde özetlenebilecek temel meselesiyle ortalığı inletti. Bunun ne kadar 'özel' bir savaş olduğunu bas bas bağırın ismini kırmak için bizdeki Türkçe ismine bir de "Dünya İstilasası" eklediler, bir uyarı düğmesine de biz bastık yani. Hani olur ya, Türk izleyicileri "bana ne Los Angeles'taki savaştan, bana ne bir avuç Amerikan askerini uzaylının yemesinden" diyebilirler.

Nafile, dedik ya, bu uyarı sistemlerini kandıramazsınız. Film yirminci dakikasından itibaren "uzaylı bahane, amaç Amerikan ordusuna methiye" diye bağırıyor zaten. Filmin uzaylı istilası tüm dünyayı kapsamasına rağmen niye sadece Los Angeles'ta sınırlandı sanıyorsunuz? Çünkü başka bir yerde aynı mücadeleyi izleyeseydik yakın geçmişe kadar Orta Doğu'da cirit atan Amerikan askerleriyle aynı çöl kamuflajı kıyafetini giyen

denizci piyadelerini izleyemeyecektik. Eğer Amerikan seyircileri orduya sempati ve sevgi duymak için bu tür filmlere ihtiyaç hissediyorlarsa, hele ki buradaki gibi dayanışma dolu ortamdan gaza gelip koşa koşa askere yazılmaya gidiyorlarsa, durum çok vahim demektir.

Bilimkurgu bu kadar militarizm hayranlığını da kaldırmaz, kusar. Film kaotik girişinden sonra tüm üniformalı hödüklerini önemseyelim diye tam 20 dakikadan fazla bir süre ayırıyor. "Kurtuluş Günü"nden (Independence Day) daha beter değilse de, en az onun kadar ıstırap dolu bir girizgah bu. Bir karakter hamile eşinin göbeğini öperse ona hemen ısınır, hemen önemseriz ne de olsa! Emekliliğini istediği gün tekrar göreve çağrılan kötü şöhretli çavuş Michael (Eckhart) dosyasına bakıp hayata dair tüm bildiklerinin askerlikten ibaret olduğunu söylüyor, bir de gözleri doluyor, sahiden acıklı! Erbaşlar 'çiçek koklayarak' erkekliklerine gölge düşürdükleri için alay konusu oluyorlar, evlenme hazırlığında olsalar bile.

Filmdeki her şey, herkes asker. Uzaylılar ve kadınlar bile! Evet, yazar Moris Farhi'nin kulaklarını çınlatacak tüm kadın karakterler birer 'atanmış erkek, atanmış asker' olarak filmin erkeklerinden çok daha korkunçlar! Asker eşlerinden biri 'teğmen' rozetine bakıp "hâlâ alışamadım" diyerek hayranlığını dile getiriyor. Eşler hamile değilse bile mutlaka evlilik hazırlığı yapıyorlar. Kapana kısılan grubun içindeki tek sivil kadının, "Denizciler asla pes etmez" tiradı karşısında gözleri doluyor. Durun, daha korkuncu da var! Filmdeki çocuklar bile askerleştirilmeye çalışılıyor. Gruptaki babalardan biri "size nasıl yardımcı olabilirim" bile demeyip ilkokul çağındaki çocuğunu 'eti senin kemiği benim' kıvamındaki bir sahnede çavuşun emrine amade ediyor, bunu cidden yapıyor, çocuğa selam çakma öğretiyor, en matemli anında "sen askersin" bile diyorlar. En az bizdeki sünnet çocuklarına mini-subay kıyafeti giydirilmesi kadar korkunç anlar bunlar!

Filmin aslında bir sonunun olmaması şaşırtıcı değil, çünkü film ilk 20 dakikadan sonra zaten bitiyor. Kalan dakikalarda öyküyü sürükleyecek hiçbir şey yok.

Üniforma zaten tektipleştirmek için vardır. Tıpkı bir sahnede askerlerden birinin başından vurulup tanınmama ihtimaline karşı künyesini botuna sıkıştırması gibi, bir askerin ötekinden farkı yoktur. Öyleyse tüm o 20 dakikalık karakter betimleme çabası niye, ne bu ciddiyet! Zaten ortalık keşmekeşe döndüğünde kimin öldüğü kimin sağ kaldığı bile belli değil. Aaron Eckhart'ın yüzünü çok iyi tanıdığımız ve başrolde olduğu için hâlâ ortalıkta dolaştığını ayırt edebiliyoruz neyse ki. Ha bir de sinemada 'atanmış erkekliği' çok seven Michelle Rodriguez'i anımsayabilirsiniz.

Filmin aslında bir sonunun olmaması şaşırtıcı değil, çünkü film malum ilk 20 dakikadan sonra zaten bitiyor. Kalanında öyküyü sürükleyecek hiçbir düğüm noktası, hiçbir gerilim unsuru, seyircide merak uyandırabilecek hiçbir şey yok. A noktasından B noktasına gitmeye çalışılıyor, yolda

birkaç uzaylı mıhlaniyor, aynı teraneye devam ediliyor. Çizgisel anlatımı sadece son yarım saatinde kırılıyor: Uzaylıların merkez üssünü bulup yok etmeye çalıştıkları bölümde. Hikayenin de karakterlerin de sadece burada bir amacı var!

Bir kez daha filmin kredisi, ortaya çıkacak yapımın ne mene bir şey olacağından habersiz zanaatlarını konuşuran görsel efekt ekibine ve ses teknisyenlerine çalışıyor. Sürekli "nah geri çekiliriz!" diyerek kovboy naraları atan hödüklerle dolu bu dekmancılık destanına gösterdikleri teknik özen ne yazık ki filmin kendisiyle beraber tozlu raflarda unutulmaya terk edilecek! [1]

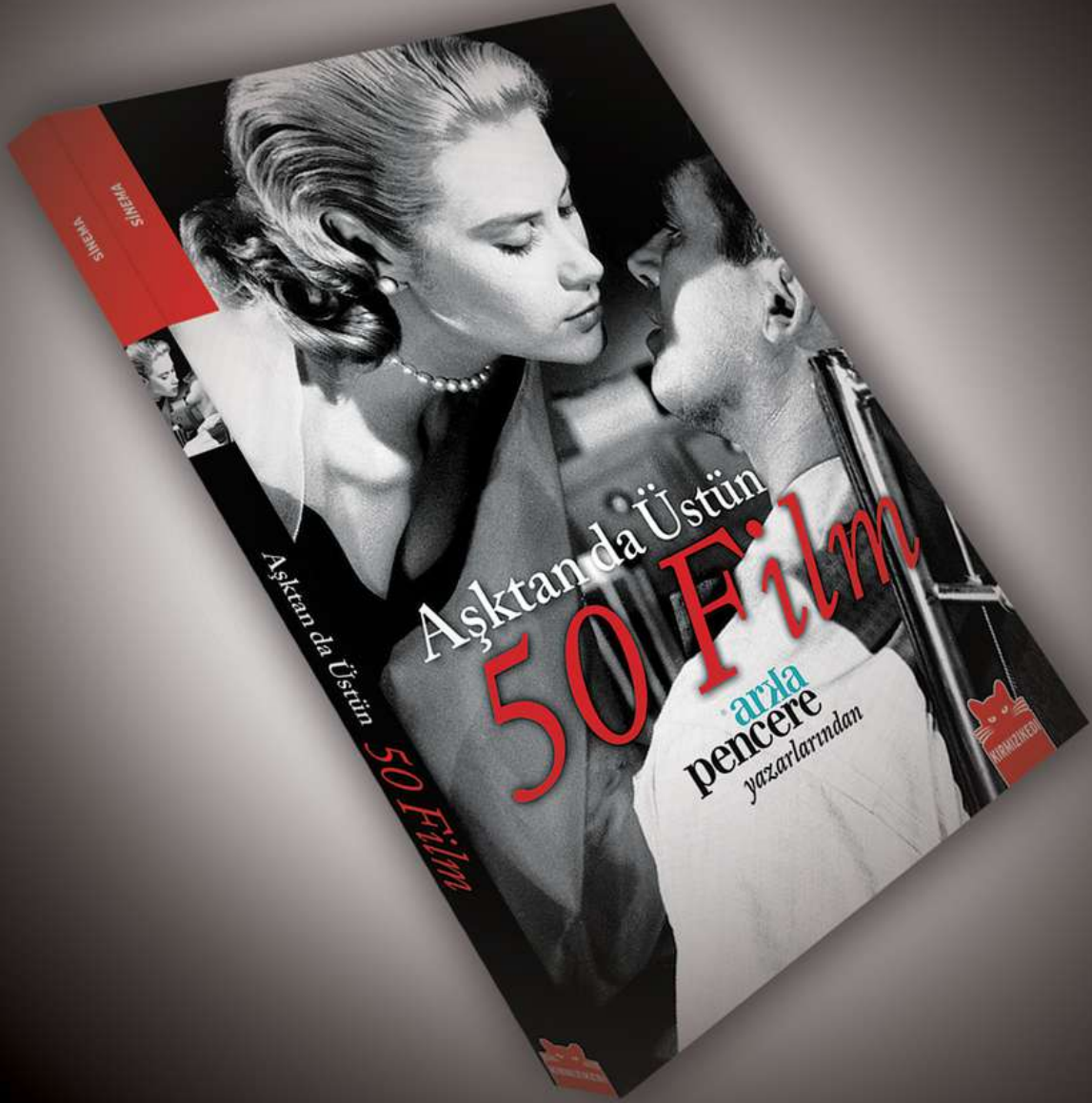

Son 30 dakika.

Uzaylı istilası filmlerini en az 60 yıl geriye götürüyor.

Altı yazar, altı ayrı üslup, 50 başyapıt...

Cem Altınsaray, Tunca Arslan, Kemal Ekin Aysel, Burak Göral, Murat Özer ve Burçin S. Yalçın tarafından kaleme alınan bu filmler, okuyucuyu sinema tarihinde ileri geri ışınlayarak renkli ve doyurucu bir yolculuğa çıkarıyor.

BENİM HİKAYEM

TELEVİZYONA ÇALIŞMAKTAN SİNEMAYA VAKİT BULAMAYAN, İLK SİNEMA FİLMİNİ 1994'te gerçekleştirdikten tam 16 yıl sonra ikinci çalışmasıyla yeteneğini yedinci sanatın emrine sunan Richard J. Lewis, televizyona onca iş yapmasına rağmen "Benim Hikayem"deki performansı sinema için her daim 'hazır' olduğunu hissettiriyor. Kendisi gibi Kanadalı olan yazar Mordecai Richler'in bizde yayımlanmayan 1997 tarihli aynı adlı (Barney's Version) romanından uyarladığı filmiyle 'sahte biyografik' bir hikayenin içine atıyor bizleri.

Filmin kahramanı Barney Panofsky, hayatını gelgitlerle geçirmiş ve sürekli olarak 'bohemya'nın sınırları içinde dolaşmış bir karakter. En yakın arkadaşını öldürmüş olma ihtimaliyle vicdan azabı duyan, bir yandan da 'hayatının kadını'nı avuçlarının içinden kaçırmış olmanın düş kırıklığını peşi sıra taşıyan Barney, paraya kavuşmasına rağmen 'huzur'a bir an bile ulaşamamış bir anti-kahraman. Onun karakter çöküşleri üzerinden yürüyen hikaye, üç kez evlenip sonuncusunda 'ideal'i bulan adamımıza 'mutluluk'u çok görüyor ve onu günahlarının içinde kaybolmaya kadar götürüyor.

Paul Giamatti'nin kaybetmeye mahkum başkahramanı "Daha iyisi olamazdı" dedirten bir yetkinlikle canlandırdığı "Benim Hikayem", aktörün bir an bile karakterden kopmayan performansının da etkisiyle seyir zevkini üst düzeye taşıyan bir çalışmaya dönüşüyor. Bu başarıda aslan payı Giamatti'de olsa da, yönetmen Lewis'in 'karmaşık' gibi görünen hikayeyi toparlama becerisinin de katkısı büyük. Lewis, uzun yıllara yayılan ve karakterin gelgitleri nedeniyle dağılmaya müsait hikayeyi dengede tutan bir yönetmenlik başarısı gösteriyor burada. Ayakları yerden kesilme emareleri gösterdiği anlarda devreye girip hikayeye 'ayar' çeken yönetmen, filmin drama komedi arasında gezinen yapısını da koruyup kollamayı başarıyor. 'Deli dolu' bir atmosferden yoğun duygusal bir yöne doğru ivmelenirken sapmalar yaşamıyor, ona güvenenlerin yüzünü kara çıkarmıyor Lewis.

Yaptıkları ve yapmadıklarıyla sürekli olarak kendini sorgulayan, ama bu sorgulamaları bir sonuca ulaştıramayan Barney'nin serüvenini izlerken, insan hayatının akışını belirleyen şeylerin 'zaaflar' ve 'defolar' olduğunu bir kez daha açık seçik görüyoruz "Benim Hikayem"de. Barney, hayatının her anındaki yanlış seçimleriyle kendi kuyusunu kazıyor adeta, içindeki 'iyi insan'ı açığa çıkaracak hamlelerden uzak duruyor, çevresindekilerin ona bakışını değiştirebilecek 'güzellikler'i es geçiyor, ısıkılıyor. Bir yandan 'katilmiş' gibi hissederken, öte yandan da 'uslanmaz âşık'ı oynamaya çalışıyor, idfiks haline gelen tutkusunu dengeleyebilecek herhangi bir 'tutunacak dal'ı olmadığını çok geç fark ediyor. İşin özü, hayatını yıkıp sonra da üzerinde tepinmek için elinden geleni yapıyor Barney, kendini hiçleştirecek bir kulvarda koşuyor, bitip tükeniyor nihayetinde, hem duygusal hem de fiziksel olarak.

Sıkça komedik bir yapının izlerini takip etse de, izleyeni güldürmeyi başarsa da, bittiğinde tam anlamıyla 'buruk' bir tat bırakıyor film. Hikaye boyunca karakteri sevip benimsemesek de onun yazgısının yarattığı 'titreşim'den etkileniyor, boşa sallanan küreğin havada çıkardığı sesle ırkılıyor. Kendini hayatın merkezine koyup, kalan herkesi ve her şeyi onun etrafında 'yarar' ortak paydasıyla konumlandırmak, insanı yalnızlaştırıyor. Barney'nin serüveninden çıkarılabilecek 'ders' de bu olsa gerek...

Bu filmin bir özelliği daha var, gözden kaçırılması mümkün görünmeyen... Richard J. Lewis, kendisi gibi Kanadalı sinemacıları birer aktör olarak küçük rollerde karşımıza getiriyor. Atom Egoyan, David Cronenberg, Ted Kotcheff, Denys Arcand gibi isimleri ilginç kompozisyonlarda izliyoruz. En nihayetinde kendisine de minik bir rol biçiyor Lewis ve 'Kanada dayanışması'nı ete kemiğe büründürüyor.

Rosamund Pike, hayatının rolünü kapmış olmanın heyecanı ile karakterine sıkı sıkıya tutunuyor.

Dustin Hoffman'ın 'baba' karakterinde belirgin bir 'zıvanadan çıkma' söz konusu.

ORİJİNAL ADI Barney's Version
YÖNETMEN Richard J. Lewis
OYUNCULAR Paul Giamatti, Rosamund Pike, Dustin Hoffman, Scott Speedman, Minnie Driver, Bruce Greenwood
YAPIM 2010 Kanada-İtalya
SÜRE 134 dk.

Paul Giamatti, kaybetmeye mahkum başkahramanı "Daha iyisi olamazdı" dedirten bir yetkinlikle oynuyor. Yönetmen de ona ayak uyduruyor.

ÇINAR AĞACI

GEÇTİĞİMİZ HAFTA “BİR AVUÇ DENİZ” ELEŞTİRİSİNDE ÖNEMLİ BULDUĞUM BİR şeyden bahsetmiştim. Sinemanın en yalın bir bakışla; bir hikayeyi incelikli, estetik ve doğru düzgün anlatabilme sanatı olduğunu yazmıştım... Bunu yapabilen filmlere dikkat çekmek bir eleştirmenin en önemli işlevlerinden biridir. Bu yazı üzerine aldığım uzun bir eleştiri mektubunda, bir okuyucumuz okuduğu birkaç yazı yüzünden tüm eleştirmenleri duygu düşmanı ilan edip, birkaç küçük ayrıntıyı bahane ederek büyük kitlelerin çok sevdiği duygusal filmlere ‘bir’ yıldızı bastığımızı yazmış özetle. “Babam Ve Oğlum” örneğini vermiş bir de... Tabii ki “Babam Ve Oğlum” un 2005’te SİYAD’dan ‘en iyi film’ ve ‘en iyi senaryo’ ödülleri dahil 6 ödül aldığını bilmeden...

Ne yazık ki böyle düşünen çok sinemasever var. Ben bu tip ‘önyargılı’ okuyucuların sinema sevgisinden hiç şüphe etmiyorum. Ama sinemayı neden sevdiklerini bildiklerinden şüphe ediyorum. Biliyorum ki “Çınar Ağacı” için magazin ve köşe yazarları övgüler düzecekler. Film gişede hatırı sayılır rakamlara ulaşacak. Ama eleştirmenlerin yazdıkları kimseyi memnun etmeyecek ve yine haktan kopuk ve sıkıcı olarak tanımlanacaklar.

Filmografisinin en başarılı filmi “Büyük Adam Küçük Aşk”ın ardından çektiği “Saklı Yüzler”in başına gelen bir sürü talihsiz olay yüzünden yönetmen Handan İpekçi çok zor zamanlar yaşadı. “Çınar Ağacı” onun bu büyük maddi hasarını düze çıkarması için tasarlanmış bir film gibi duruyor. Çünkü İpekçi’nin hikayesi fazlasıyla bildik ve tanıdık, senaryosu ise izleyenlerin düşünce dünyasını pek de zorlamayacak bir düzeyde. Böyle yapınca izleyici kitlesini genişletiyorsunuz ama bu da filmin bir sanat eseri olarak değerini düşürüyor... Ne yaman bir çelişki değil mi?

Herbiri kendi aileleriyle sorunları olan dört çocuğunun da evine sığamayan dul bir ebeveynin hikayesi dünya sinemasında birçok kez işlenmişti. Benzer hikayeler Ozu’nun “Tokyo Hikayesi” (Tokyo Monogatari) ve Tornatore’nin “Herkesin Keyfi Yerinde” (Stanno Tutti Bene) gibi usta işi filmlerde ele alınmıştı. Bizde de “Pandora’nın Kutusu”nda

bir türevi, “Beyaz Melek”te de en bariz şekliyle işlenmişti. İpekçi bu hikayeye Cumhuriyet’in elden gidişini ima eden minik dokunuşlarda bulunmuş.

Kocalarıyla sorun yaşayan kızlarının ve karılarıyla sorunlu oğullarının evlerine sığamayan bir CHP annesi, emekli öğretmen Advie Hanım yaşadığı sıkıntıları Atatürk’ün resmiyle paylaşıyor. (Bir yere kadar sevimli ama bir yandan da çok gösterişçi bir buluş bu). Çünkü çocukları onun çocuksu mizacını kaldıramayacak kadar ‘sorunlu’lar. Ama Türkiye’nin başka sorunu yokmuş gibi en büyük sorunları eşleriyle bir türlü ‘doğru çift’ olamamaları! Bu yüzden ortaya çıkan bütün sıkıntıları annelerine patlatıyorlar. Advie Hanım’ın ‘tekne kazıntısı’ küçük kızı Sonay (Nurgül Yeşilçay) kocasından ayrı yaşıyor. Okuması için kendisini uzağa gönderdi diye annesine kızgın. Sonay’ın bütün karakteri bu kadar. Ha pardon, bir de üç dil biliyor! ‘Sümsük’ oğlan (Ragıp Savaş) karısı ve iki kızının esiri olmuş. Başka bir özelliği yok. Büyük kızı Feriha (Suzan Aksoy) çocuklarına ve kocasına yetismeye çalışan iyi bir ev kadını. O da bu kadar. Advie’nin diğer oğlu, başarısız tüccar, eski devrimci Uğur’un (Hüseyin Avni Danyal) aslında hazin bir hikayesi var ama arada kaynayıp gidiyor. Bir de öykünün merkezine Sonay’ın 6 yaşındaki oğlu Barış’ın anneannesine olan ilgisini koyunca hikaye kendi kendine kapana kısıyor.

‘Eski değerlerin yerine yenilerinin gelmesi’ teması ise açıkçası Yavuz Özkan’ın “Yengeç Sepeti”nde daha güzel anlatılmıştı. Asıl finale yarım saat kala verilen bir ‘erken final’in ardından film hızla baş aşağı yuvarlanıyor. Oldukça yüzeysel tanıdığımız dört evlat da, annelerinin birer cümlelik tavsiyeleriyle yollarını ‘şıp’ diye buluyorlar. Hatta Sonay’ın terfisi bu çözümlerin en fena yazılmış sahnelerinden birini oluşturuyor.

“Çınar Ağacı” çok kötü bir film değil belki ama ‘tatmin edici’ de değil.

Hüseyin Avni Danyal, Uğur karakterinin ‘tutunamama’ halinin hüznünü, kendine ayrılan alan içinde anlamış ve anlatabilmiş.

Diyalogların çoğu ‘bilgi verdiklerini’ belli ediyorlar. Karakterler kendilerinden beklenebilecek ilk cümleleri söylüyorlar.

YÖNETMEN Handan İpekçi
OYUNCULAR Nurgül Yeşilçay,
Celile Toyon, Deniz Deha Lostar,
Settar Tanrıöğen
YAPIM 2010 Türkiye
SÜRE 120 dk.

Handan İpekçi’nin yeni filmi sanki gişe için yapılmış gibi kokuyor. “Babam Ve Oğlum” benzetmesi de bu stratejinin bir parçası gibi...

LİMİT YOK

DUYULARIN VE BİLİNCİN MERKEZİ BEYNİMİZİ TAM KAPASİTE kullanamıyor, tüm devrelerine ulaşamıyor, bütünüyle

aktifleştiremiyoruz. Bu ortalama insanlar için geçerli. Peki, milyarlarca normal insanı yönetip, ekonomiye, siyasete, uluslararası ilişkilere, gezegenle ilgili önemli kararlara yön verenlerin, politikacıların, spekülâtörlerin, CEO ve benzeri 'canavarların' beyinlerini kullanma kapasiteleri nedir? Beynin sadece yüzde yirmisini kullanarak mümkün mü bu kadar tesir etmek? Okunan, duyulan, görülen her ayrıntının bellekte organize olup, çok sarıh bir alanda yaşamın içine akıtılması, sınırlı kapasite kullanımıyla olamayacağına göre?

Yazar Alan Glynn, kitabı "Karanlık Alanlar"da, bazı yasak maddelerle sağlanan 'geçici enerji yüklenme' gerçeğini bir adım öteye taşıyıp, 80'lerde Cronenberg'in takıntılarına benzer dehşet verici olasılıklarla buluşturmuş.

Beynin tamamına erişip zihinsel faaliyetleri maksimuma çıkaran, duyları keskinleştiren, yemek ve uyku ihtiyaçlarını devreden çıkarıp enerji taşkınlığı sağlayan, kişiyi durmaksızın çalıştırıp aksi halde patlayacakmış gibi hissettiren, hep ileri hareket ettiren bir hap: Bir ilaç firması laboratuvarlarında imal edilmiş gizli 'NZZ 48'! Öykü, tıkanmış ve her şekilde dibe vurmuş genç yazar Eddie'nin, NZZ haplarını kullanmaya başladıktan sonra hızla yükselişe geçmesine dair.

Geçen yüzyıl başlarındaki Viyana'da genç bir sihirbazın otorite ile olan mücadelesini 'puzzle' tadında anlattığı "Sihirbaz"la (The Illusionist) beğenimizi kazanan yönetmen Neil Burger, uyarlamalarıyla ünlü Leslie Dixon'ın yazdığı ve deneyimli seyircinin bile beklediğinden farklı kırılma ile yön değiştirme noktaları olan senaryoya 'yüksek görsel enerji yüklemeyi' başarmış. Önemli desteği de, "30 Gün Gece"nin (30 Days Of Night) 'kanla kararın beyazlığına' imza atmış görüntü yönetmeni Jo Willems'den almış: Eddie'nin her hap sonrası 'dünyayı fethetmeye hazır' beyninin önünde açtığı keskin alanlardaki hareket hızı dijital sinematografinin olanaklarıyla görselleştirilmiş.

Beynin nasıl çalıştığını iyice algıladığımız için de, ilaç etkisinin nihayetindeki 'çöküşler ve soluklaşma' da güçlü bir tezat yaratmış.

Peki, önce yeni romanını hızla yazan, ayırdığı sevgiliyle arayı düzelter, borsaya, kurtların yanında büyük finans işlerine giren ve bir yandan Rus mafyası, bir yandan da hapin peşindeki katille uğraşması gereken genç adamın bu gerilim yüklü hayatının, değişmeceli ve/veya gerçek, ortaya attığı sorular ve açılımlar nedir? 'Frankenstein Canavarı'na benzer bir sonla bir zavallıya dönmesini beklediğimiz Eddie'nin, her 'yıkılma' sonrası kalkıp, hap sayesinde durmaksızın geliştirdiği yetenekleri ve zekâsıyla giderek alt edilemez oluşu, politik karar mekanizmasına dâhil olma adımı, aslında, tüm bir kapitalist sistemi simgelemiyor mu? Tüm o parlak başarıların altında yatan teknolojik-kimyasal hile, yeni yüzyılda rollerin değiştiğinin bir işareti değil mi? Bu değişim, iyi mi yoksa kötü yönde midir? Önce yanında, sonra karşısında yer aldığı çok uluslu işlerin 'kirliliği para babası' Carl Van Loon ve onun gibilerin devri kapanıyorken, Eddie gibi, Loon'un dediği gibi 'güçleri hakkıyla elde etmeyen, o yağlı basamakları tırmanmak zorunda kalmadan tek sıçrayışta her şeyin üstünden geçebilen' çocukların devri mi başlamıştır? Hani, 'kâğıtları dolaştırarak karşılığı olmayan paralar kazandıran' ve sonra dünyayı derin ekonomik krizlere sokan çocukların?

Seyirciye, beyinlerinin kapasitesini analitik anlamda birazcık daha kullanma fırsatı veren film, polisiye ve aksiyonun sınırlarından içeriye girerken de, hikâyeyi sırtlayan oyuncusundan destek alıyor. Adı Bradley Cooper... Sürekli gülümsemeye yatkın yüzü onu romantik bir güldürü oyuncusu gibi sunsa da, "Felekten Bir Gece"nin yanı sıra, "Dehşet Treni" (The Midnight Meat Train) türünden çok sert korkularda da rahatlıkla rolünü giyinebiliyor. Bu filmin inandırıcılığında da onun etkisi önemli.

"Parlak Yıldız"ın oyuncusu Abbie Cornish, en gerilimli sahnede parlıyor.

De Niro, kendine özgü gülümsemesini bir 'alâmetifarika' gibi bu filme de taşıyor.

ORİJİNAL ADI Limitless
YÖNETMEN Neil Burger
OYUNCULAR Bradley Cooper, Robert De Niro, Abbie Cornish, Andrew Howard, Anna Friel
YAPIM 2011 ABD
SÜRE 105 dk.

Film polisiyenin ve aksiyonun sınırlarından içeriye girerken de, tüm hikâyeyi sırtlayan oyuncusundan destek alıyor. Adı Bradley Cooper...

PRESS

1 980 DARBESİNDEN SONRA YUMRUK YEMİŞ GİBİ YALPALAYAN TÜRK SINEMASI, ASKERİN, polis ve ağır sansürün de baskısıyla siyasi filmlerden uzak durmaya başlamış, tek tük örneklerle simgesel anlatımın o boğucu atmosferinde, seyirciyi de boğmuştu. Ta ki 90'larda genç kuşak sinemacılar ortaya çıkıp Türk sinemasına yeni bir soluk getirene kadar...

Günümüzde bir kısmı 'çöp' onlarca film çekiliyor artık. Bu bollukta iyi yetişmiş, düzenle çelişkisi, hayatla derdi olan birikimli sinemacılar da ülkede olan biteni beyazperdeye yansıtıyor bir süredir. Yargısız infazlar ("Büyük Adam Küçük Aşk"), Hayata Dönüş Operasyonu adlı devlet katliamı ("Sonbahar"), 12 Eylül dönemindeki işkenceler ("Eve Dönüş"), Kürt sorunu ("Fotograf", "Min Dit"), korucuların işlediği günahlar ("Kir") gibi konular tüm çıplaklığıyla, özellikle ülkenin batısında her şeyden bihaber yaşayan mutlu azınlığın suratına tokat gibi çarpılıyor. Yıllarca yandaş medyanın da desteğiyle örtbas edilen, dile getirilmesi bile 'yasak' olan konular, bundan 10-15 yıl önce 'asla anlatılamaz' gözüyle bakılan meseleler birer birer sinemada karşımıza çıkıyor. "Press" de, 1990'larda Diyarbakır'da akıl almaz yaptırımlara maruz kalan Gündem gazetesinin bir dönemini, çalışanların gözünden bize hatırlatıyor.

Türk medyasında holdingleşmenin ve iktidarın borazanı olmanın modaya dönüştüğü, bölgeyle ilgili haberlerin ancak Genelkurmay brifingleriyle oluşturulduğu o ortamda, tabiri caizse 'kelle koltukta' bir gazetecilik anlayışıyla yaşanan gerçekleri belgelemek ve duyurmak, 'Gündem' gazetesinin birincil göreviydi. Elbette ne asker ne de devlet, bölgede olan bitenin duyulmasını istiyordu.

Süregiden kirli savaşı, öldürerek, yakıp yıkarak bitireceğine inanmış olan 'şahin'ler, güpegündüz insan kaçırma, yol ortasında birilerini vurma, PKK'yle bağlantısı olan iş adamlarını katletmeyi, oraya buraya bomba atmayı ve sivil polislerle insanları takip ettirmeyi olağan bir yaşam biçimi olarak belletti Kürt insanına... Buna karşı çıkan Gündem gazetesi ise, sürekli kapatılarak,

sansürlenerek, bayilere dağıtılmayarak cezalandırıldı. Son çare olarak ufak çocuklara dağıtılan gazeteyi susturmak için, onlara bile yeri geldiğinde saldırıldığını unutmak mümkün değil. Yaşananlara Kürt halkının gözünden bakan, Öcalan'ın da mahlasla yazılar yazdığı gazete ne var ki bugüne dek tüm çabalara karşın susturulamadı. 90'larda gazetenin binalarını bombalamalar, muhabirlerini kaçırıp öldürmeler, sürekli baskın düzenlemelerin ardından gazete, sayısız kez isim değiştirerek yeniden küllerinden doğdu. "Press", gazetenin 90'larda Diyarbakır bürosunda yaşananları sert bir üslupla perdeye taşıyor.

Çalışanlar aracılığıyla, o dönem tam bir kabus şehir haline gelen Diyarbakır gerçeğiyle yüzleşiyoruz. Muhabirler öldürülme korkusuyla evlerine bile ancak toplu halde gidip gelirken, büroya yapılan baskınlara, haberlere konan yasaklara ve bazı çalışanların nasıl yok yere öldürüldüklerine tanık oluyoruz. 90'ların atmosferini, arabalardan kılık kıyafete dek gayet başarıyla yansıtan film, belki de sinemamızda ilk kez 'siyasi insanlar asık suratlıdır' imgesini de tersine çeviriyor. Solcuların, devrimcilerin, hele ki Kürt insanının kendi aralarında nasıl da esprili, hayatın her anında herkesten çok keyif alan insanlar olduklarını nihayet belgeliyor.

Sanılanın aksine bir Türk yönetmen; Sedat Yılmaz tarafından çekilen "Press", başarılı senaryosunun da yardımıyla sanki o dönem orada yaşamış bir Kürt yönetmenin eseri gibi duruyor. İlk filmiyle çok doğal bir oyunculuk sergileyen Aram Dildar, genç yetenek Engin Emre Değer ve neredeyse tüm kadro filmin yükünü, hikayenin sorumluluğunu hakkıyla omuzluyorlar. Geriye, inanmak bile istemeyeceğiniz, izlerken yüreğimizi 'press'leyen (İngilizce'de 'press' aynı zamanda 'basın' anlamına geliyor) bu filmin anlattıklarıyla cesurca ve elbette utançla yüzleşmek kalıyor.

Dönem filmlerinde karşımıza çıkan detay hatalarının, efektlerin de yardımıyla sıfıra yakın hale getirilmiş olması...

Altın Portakal'da bir kısım seyircinin halen Kürtlere, Kürtçeye ve yaşananları duymaya tahammülü olmadığını görmek.

YÖNETMEN Sedat Yılmaz
OYUNCULAR Aram Dildar, Engin Emre Değer, Kadim Yaşar, Sezgin Cengiz, Asiye Dinçsoy, Mahmut Gökçöz
YAPIM 2010 Türkiye
SÜRE 100 dk.

Türk sineması, ülkenin yakın tarihinde yaşanan karanlık olayları cesurca yansıtıyor. Bu defa 90'ların kanla yıkanan şehri Diyarbakır'dayız.

BAĞLANMAK YOK

ORJİNAL ADI No Strings Attached

YÖNETMENLER Ivan Reitman

SESLENDİRENLER Natalie Portman,

Ashton Kutcher, Kevin Kline,

Greta Gerwig, Lake Bell

YAPIM 2011 ABD

SÜRE 108 dk.

Ivan Reitman bir seks komedisi yapmak istiyor ama güvenli suları bir türlü terk edemiyor.

AİLE KOMEDİLERİNİN UNUTULMAZ YÖNETMENİ' IVAN REITMAN HİÇBİR zaman büyük yönetmenlerden biri olmak iddiası taşımadı. Hep çocuklarıyla sinemaya giden aileleri hedefledi. Çocukları rahatsız etmeyecek ama aynı zamanda yetişkinleri de güldürecek filmler peşinde koştu. Son filmi "Bağlanmak Yok" bu açıdan tuhaf bir yapım. Bir seks komedisi yapmaya soyunuyor. Lakin Ocak ayının filmi "Aşk Sarhoşu" (Love And Other Drugs) gibi seks ve çıplaklık konusunda cesur değil. Adeta "Anaokulu Polisi"nde (Kindergarten Cop) belirlediği güvenli sınırlar içinde kalarak son yılların gözde janrı olan seks komedilerini şöyle bir denemek istiyor.

Plan işlemiyor elbette. Öncelikle MTV'deki kamera şakası programındaki sevimsizliği bir türlü üzerinden atamayan Ashton Kutcher faktörü var. Ardından artık Oscarlı bir aktris olan Natalie Portman'ın komedi oyunculuğuna yatkın olmayışı geliyor. Daha kötüsü ise çift olarak bu iki oyuncunun doğru düzgün kimya tutturamayışı. Senaryoda kimi sevimlilikler, hoş şakalar bulunsa da bir romantik

komedi, hele hele seks güldürüsüne yaslanıyorsa başrol oyuncularının ikili uyumuna yaslanmak zorunda. Ivan Reitman maalesef bu noktayı kaçırıyor.

Filmin öyküsü 'bromance' janrının tüm mekaniklerini bünyesinde topluyor. Artık romantik komedilerde kadınla erkeğin rolleri değişmiş durumda. Erkek hassas, aşk arayan, bağlanmak isteyen, sevimli, tek eşli karakter. Kadın ise giderek pürten ahlaktan uzaklaşmış, serbest ilişkiler peşinde koşan, tek gecelik aşklar arayan, ciddi ilişkilere adım atmayan biri. Özellikle "Bağlanmak Yok"ta Natalie Portman'ın karakterinin hangi travma sonucunda ilişkilerden bu kadar korktuğunu, kendisine dünyanın en iyi erkeği gibi davranan adama neden durmaksızın sırt çevirdiği anlatılmıyor. Bu yüzden film bir yüzeysellik katmanıyla kaplanıyor ve kadın erkek fantezisinin yarattığı bir hayali nesneye dönüşüyor. [2]

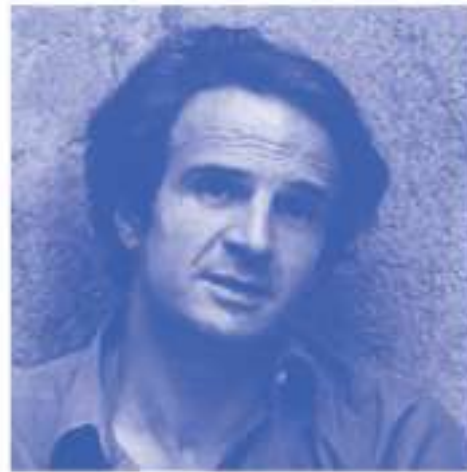
Defalarca elden geçmiş senaryoda Ludacris'in karakterinin dillendirdiği kimi tek cümlelik espriler seyirciyi güldürmeyi başarıyor.

Kevin Kline filmin en zayıf halkası. Muhtemelen paraya sıkıştığı için kariyerindeki en kötü rolü kabul etmiş ve filme çok yabancı duruyor.

"Film çekmek insanın farklı yaşlarda kendi fotoğrafını çekmesi gibi bir şey. Hepsi farklı görünür, ama aslında hepsi aynıdır."

Wong Kar-Wai

altyazı
AYLIK SINEMA DERGİSİ

Sinema üzerine düşünen dergi
Her ay bayilerde

“Emek”çiler vazgeçmez!
86 yıl bu kuyrukta bekledik.
Hiçbir zaman bekleyeceğiz.

siyad
Sinema Yaratıcı Derneği

BENİM HİKAYEM

ÇINAR AĞACI

DÜNYA İSTİLASI: LOS ANGELES SAVAŞI

LİMİT YOK

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	KEMAL EKİN AYSEL	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	ALİ ULVI UYANIK	BURÇİN S. YALÇIN
BAĞLANMAK YOK				★★	★★	★	★★★★	★★
BENİM HİKAYEM		★★★★				★★★★	★★★★	
ÇINAR AĞACI					★★	★	★★	
DÜNYA İSTİLASI: LOS ANGELES SAVAŞI	★				★★	★	★★	
LİMİT YOK		★★★			★★	★★	★★★★	★★★★
PRESS		★★★★	★★★★		★★★★	★★	★★★★	★★★★
YÜRÜCARI İBRAM								
72. KOĞUŞ		★★	★★★★		★★	★★	★★	★★★★
BİR AVUÇ DENİZ					★	★	★	★
GERÇEĞİN PARÇALARI		★★★★		★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	
GÖLGELER VE SURETLER		★★★	★★★★		★★★★	★★	★★	★★★★
İKİ KADIN, BİR ERKEK	★★★★	★★★★		★★★★	★★★★	★★	★★★★	
İZ PEŞİNDE	★★★★	★★★★		★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
KAÇIŞ PLANI		★★★			★★★★	★★★★	★★★★	
KADER AJANLARI		★★★			★★	★★★★	★★★★	★★
KİR		★★	★★					
RANGO		★★★★			★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
SAKLI HAYATLAR					★★★★	★★	★★★★	
SEVİMLİ HAYVANLAR							★★★★	
SİYAH KUĞU	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	☆☆☆☆☆
VAHŞETİN ÇOCUKLARI		★★★						
YA SONRA		★★★	★		★	★		
ZORAKİ KRAL	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
ÇILGIN AİLE		★★★			★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
SOSYAL AĞ	★★★★	★★★★	★★	★★★★	★★★★	★★	★★★★	★★★★

GODARD, ALTIN KESTANE KAZANIR MIYDI?

Godard'ın zengin filmografisinde biricik bilimkurgu örneği oluşturmasının yanı sıra, "Alphaville"nin sık sık 'Godard'vari fiyasko' biçiminde nitelendirildiği de düşünülürse, 'Yeni Dalga' akımının bu unutulmaz öncüsünün açtığı parantez üzerine kafa yormakta yarar var.

ALTIK KESTANE'NİN İKİNCİ YILINDA "KAPTAN FEZA"YLA ALARM ZİLİ ÖDÜLÜ ALAN ÜMİT ÜNAL'IN SON DERECE OLGUN BİR DİLLE "UYARI için teşekkürler!" demesi ve "Ama her yönetmenin bir filmi için 'basiretim bağlandı' deme hakkı olmalı" şeklindeki sözleri, her nedense aklıma Jean-Luc Godard'ı ve onun en tartışmalı, 'en kötü' filmi "Alphaville"i getirdi.

Düpedüz kötü, açıkça yerlerde sürünen filmlere 'fantastik sinema' muamelesinin yapıldığı günümüzde, Jean-Luc Godard gibi bir yönetmenin tam 46 yıl önce çektiği bir filmi, üstelik de "Alphaville" gibi hakkında çok farklı şeyler söylenmiş bir 'deneme'yi tartışmaya kalkmak, riskli elbet. Ancak Godard'ın 1965'te yaptığı bu filmin çok dikkat çekici bir tartışma boyutu içerdiği ve tartışmanın günümüzde halen sürdüğü de ortada. Godard'ın zengin filmografisinde biricik bilimkurgu örneği oluşturmasının yanı sıra, "Alphaville"nin sık sık 'Godard'vari fiyasko' biçiminde nitelendirildiği de düşünülürse, 'Yeni Dalga' akımının bu unutulmaz öncüsünün açtığı parantez üzerine kafa yormakta yarar var. Kaldı ki yine Fransız sinemasının bir başka önemli temsilcisi olan François Truffaut'nun da, Godard'ın "Alphaville"inden hemen bir yıl sonra 1966'da, Ray Bradbury'nin ünlü klasiği "Fahrenheit 451"i yine filmografisindeki tek bilimkurgu örneği olarak çektiği ve Avrupa bilimkurgu sinemasının en ünlü örneklerinden birini ortaya koyduğu anımsanırsa, 'Yeni Dalga'nın, bu 'yabancı alan'da ne aradığı ve ne bulduğu gayet verimli bir soru haline dönüşebilir.

Susan Sontag, Godard'ın yedinci sanata katkısı konusunda şöyle diyor: "Bir Godard filminin en derin dramı, yönetmeni huzursuz eden geniş çaplı bilinçliliğiyle, yapmaya çalıştığı belirli bir filmin kararlı, sınırlı tartışması arasındaki çatışmasıdır. Bu yüzden bir film, eş zamanlı olarak, hem yaratıcı eylem, hem de yıkıcı iştir."

Godard'ın "Alphaville"de yapmak istediği tam da Sontag'ın sözlerinde kendini açığa vuruyor sanki. Film yapmanın ikincil bir çalışma, devrim mekanizmasında küçük bir eklenti olduğunu ilan eden, Mao'dan ve Kültür Devrimi'nden aldığı ilhamı her fırsatta dile getiren Godard, burjuva sinemasının, özelde de burjuva bilimkurgusunun getirdiği kurallara karşı saldırıya geçiyor "Alphaville"de, aynı kalıpları kullanıyor gibi görünerek, şaşırtıcı bir parçalama ve yeniden kurgulama faaliyetine girişiyor. Yoksa, örneğin Marlon Brando'nun ille de bir western filmi çekme özleminden doğan, bu büyük oyuncunun ilk ve tek yönetmenlik denemesi olarak kalan ve western sinemasının gelmiş geçmiş en kötü, en sıkıcı yapıtlarından biri mertebesine erişen "Aşk Ve İntikam" (One-Eyed Jacks; 1961) örneğinde olduğu gibi, "Bir de bilimkurgu filmi çekeyim!" tutkusu yol açmıyor "Alphaville"e. Eddie Constantine tarafından canlandırılan, çekirdek kabilinden tipik bir Lemmy Caution polisiye serüveninden ham madde olarak yararlanan ve olabilecek en kötü müzikler eşliğinde sunan Godard, 'parçalıyor' ve elindeki malzemeden yeni bir bütüne ulaşmaya çalışıyor. Ulaştığı yer ise en azından, milyonlarca seyirciye, özellikle Hollywood tarafından yutturulan saçmalıkları, kandırmacaları, mistisizmi, esrarengizliği teşhir etmek olarak beliriyor.

Öykü özetle şöyle... Gizli ajan Lemmy Caution, geleceğin kentlerinden, daha önce yollanan ajanların kaybolduğu Alphaville'e gönderilir. Bilgisayarlarla denetlenen fütüristik bir kent olan Alphaville, Profesör Von Braun adındaki despot bilim adamı tarafından yönetilmektedir. Uyruklarını uyuşturucu ve terörle kontrol eden, duyguları ifade etmeyi ya da mantık dışı davranışları ölümlle cezalandıran Von Braun, infazları da hayli ilginç biçimde gerçekleştirir. Alphaville stili infazda suçlu tramplene çıkarılmakta, sırtından

vurulmakta, sonra da cesedi birbirinden güzel kadınlar tarafından sudan çıkarılmaktadır. İnfazı izleyenlerin, duygularını açığa vurmaları elbette ki yasaktır; kendilerini tutamayanların sonu tramplene çıkmak olur. Kentteki kadınlar infaz dışı zamanlarda bedenlerini, isteyen her erkeğe sunmak zorundadırlar. Hayal kurmanın, fantezi peşinde koşmanın, sevgiden, aşktan söz etmenin ve romantik seks yaşamının yasaklandığı Alphaville, Von Braun'un yönetiminde 'mekanik birleşme' cenneti haline gelmiştir. Ajan Lemmy Caution, Von Braun hakkında yazı hazırlayan gazeteci kılığında işte bu 'cennet'e gelir ve işe bakın ki Von Braun'un güzel mi güzel, seksi mi seksi ama 'duygusuz' kızı Natasha'ya âşık olur. Bir yandan kentin bilgisayar sistemini havaya uçurarak zavallı Alphaville sakinlerini zalim despotun elinden kurtarmaya çalışan kahramanımız, bir yandan da duygularını kontrol etmek ve 'kontrol edilmiş' duyguları çözmek için çaba sarf eder...

Bazı şeyler de bir sonraki yazıya kaldı mecburen...

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

YERALTI

Emir Kusturica'nın filmografisindeki en tartışmalı film, adeta sinemasal açıdan epik bir sirk. Altın Palmiyeli "Yeraltı" (Underground), Yugoslavya'nın yakın tarihine güleç gözlerle yakılan bir ağıt.

SIRPLAR 'BİRLEŞİK' YUGOSLAVYA'YA ÖZLEM DUYDUĞU, HIRVATLAR KENDİLERİNİ MEZALİM

uygularken gösterdiği, Boşnaklar da kendi acılarına kayıtsız kaldığı için Emir Kusturica'nın 1995 tarihli "Yeraltı"na mesafelidirler. Dahası, Kusturica'yı dışlamışlardır. Saraybosnalı yönetmen hiçbirine yaranamamıştır. Aldığı tepkiler o kadar ağır gelir ki, o dönemde sinemayı bıraktığını açıklar. Ta ki setlerin hasretine dayanamayıp üç yıl sonra "Kara Kedi, Ak Kedi"yle (Crna Macka, Beli Macor) hayranlarının karşısına çıkıncaya kadar...

"Babalarımıza ve onların çocuklarına..." Goran Bregović'in sonradan alametifarikasına dönüşecek, amiyane tabirle fıkır fıkır, şıkır şıkır melodisinin eşliğinde böyle bir ithafla başlar film. "Bir zamanlar bir ülke vardı. Bir zamanlar başkenti Belgrad olan bir ülke vardı..." Kusturica'nın, yurdunu, Balkanlar'ı ne çok sevdiğini bu cümleler daha ilk karelerden özetler. Tarih 6 Nisan 1941'dir.

Açılış jeneriği biter bitmez birinci bölüm başlar: "Savaş"... Önce kahramanlarımız Marko, Blacky ve Natalija'yla tanışırız. Ardından işgal gelir. Almanlar, onlardan fırsat kalan zamanlarda da Müttefikler bombalar ülkeyi. Kentler teker teker düşer. Blacky ve çevresindeki bir grup 'yoldaş' Marko'nun yeraltındaki sığınağına çekilirler. Orada silah üretir, direnişe katkıda bulunurlar. Yeryüzüyle tek bağları Marko'dur. Savaş bittiğinde, Almanlar çekildiğinde Marko onları bu hayati gerçekten haberdar etmez. Hiçbir şey olmamış gibi, işgali kendi çapında sürdürür.

İkinci bölüm "Soğuk Savaş"tır. Mareşal Tito'nun önderliğinde yeniden dirilen ve

birleşen komünist Yugoslavya'nın kaderi Marko gibi sahte peygamberlerin ellerinde yozlaşmaktan kaçınmaz. Marko bir yandan yeraltındaki yoldaşlarının ürettiği silahları kimi çıkar gruplarına satarken, diğer yandan da Tito'nun yanı başında siyasi merdivenleri hızla tırmanmaktadır.

Kusturica, yurduna, yurttaşlarına düşkündür ama onların ruhlarındaki sefih ve süfli yanları teşhir etmekten çekinmez. Üç ana kahramanı da zaafarla, hatalarla, açgözlülükle doludur. Yeraltındaki Blacky ve yoldaşları, Tito'nun yönetimi altında hiçbir şeyi sorgulamadan yıllarını tüketen, rejimin değirmenine şuursuzca su taşıyan Yugoslav halkını simgeler. Öte yandan, eski ve köklü dostluklar bile ihanetin, aldatmanın önüne geçemez. Kurulan düzen hem Blacky gibi vatanseverlerin hem de Marko gibi sinsi düzenbazların ruhsal reflekslerini zayıflatır.

Filmde 'eski'yi ve 'yeni'yi harmanlayan bir üslup tutturulmuştur. Kimi önemli bölümler sessiz sinema dönemindeki siyah ekran üzerine yazılan yazılarla birbirine bağlanır. Kusturica kimi tarihi anlarda gerçek arşiv görüntülerinden yararlanır. Bir yıl önce "Forrest Gump"ın yaptığı gibi, kahramanlarını o tarihi anın ortasına yerleştirir. Örneğin Natalija askerlerin arasından geçer ya da Marko, Tito'yla tokalaşır.

Tito dirlik ve düzen getirir ama bir 'tek adam'ın yönetim çatısı altında toplanmış aldatıcı bir birliktir bu. Kırılgan bir mozaiktir Yugoslav toplumu. Nitekim Tito'nun 1980'de ölümüyle çözülmeye başlar. Filmin üçüncü bölümü de "Savaş" adını taşır ve 1990'ların başında patlak veren iç savaşla açılır. Filme göre, paranın ahlaka, dostluğun ihanete, dürüstlüğün sahtekarlığa, yalanın gerçeğe

üstün çıktığı bu uzun yılların sonunun buraya varması kaçınılmazdır. Kuşkusuz, bu süreç boyunca 'dış mihraklar' da boş durmamışlardır ama sonunda ölen de, öldüren de yıllarca kardeş gibi yaşamış Yugoslav halkı olur. Bir savaşın yarattığı yıkıntılarla başlayan film, bir diğer savaşın getirdiği yıkımla son bulur.

"Yeraltı" hem sinemasal açıdan epik bir sirk hem de Yugoslavya'nın yakın tarihine güleç gözlerle yakılan bir ağıttır. Yakın tarihin kaosunun müzikalidir. Filmlerin müzikleri görüntülerin üzerine döşenir. "Yeraltı"nın görüntüleriye müziğin üzerine döşenmiş gibidir. Bregović'in müzikleri Kusturica'ya öyle bir rehberlik eder ki filmin ritmi de üslubu da bu müzik üzerinden şekillenir.

Mizansendeki durumla hiç bağdaşmayan işler yapan tipik Kusturica karakterleri "Yeraltı"nda da hazır ve nazırdırlar. Evi bombalanırken mastürbasyon yapan Marko, ayakkabısını canlı bir kediyile silen Blacky onun renkli dünyasının mütemmim cüzünü temsil ederler. Kusturica filmografisinde bunun gibi absürt imgeler gırla gider.

Finaldeki düşsel sekans belki de "Yeraltı"nın en anlamlı bölümüdür. Bu anıtsal anda öykünün çeşitli duraklarında hayatlarını yitirmiş tüm 'yoldaşlar' kıyıdaki bir toprak parçasında dans edip eğlenirken anakaradan kopar ve uzaklaşırlar. Belli ki, parçalanmış Yugoslavya'yla birlikte Kusturica'nın yüreğinden kopan parçadır bu.

1995'teki Cannes Film Festivali'nde, Balkanlara yakılan bir başka ağıtı, neredeyse Kusturica sinemasının antitezi bir başka başyapıtı, "Ulis'in Bakışı"nı (To Vlemma Tou Odyssea) geride bırakıp Altın Palmiye'ye uzanmıştır Kusturica "Yeraltı"yla. ■

ÇILGIN AİLE

ORJİNAL ADI Parenthood

YÖNETMEN Ron Howard

OYUNCULAR Steve Martin,

Tom Hulce, Rick Moranis,

Martha Plimpton, Keanu Reeves

YAPIM/SÜRE 1989 ABD, 119 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.37:1, 2.0 DD İng. ve Türkçe

ŞİRKET As Sanat (Universal)

İyi bir evlat
ya da iyi bir
anne-baba
olmak dünyanın
her yerinde zor...

1 980'LER HOLLYWOOD KOMEDİLERİ İÇİN VERİMLİ YILLARDI. BİR DEFA SATURDAY Night Live gibi sürekli yetenekli komedyenler üreten bir fabrika vardı. Rob Reiner, Carl Reiner, John Landis, Ivan Reitman, Ron Howard gibi yönetmenler buradan çıkan oyuncularla komedi soslu iyi filmler çıkarmayı bildiler. Bir SNL oyuncusu olmasa da aynı dönemde çıktığı için hep öyleymiş gibi algılanan Steve Martin ise safkan komedilerde başarılı olduğu kadar trajikomik filmlerde hatta melodramlarda bile rol almaktan çekinmedi hiç. "Çılgın Aile" onun safkan komedi olmayan ilk filmi. Ron Howard'ın bu aile filmi bizde tamamen komedi filmi olarak algılanması için bu adla oynatılmıştı. Oysa "Çılgın Aile"de büyük bir aile var ama öyle çılgın filan değiller. Nasıl çılgın bir aile olunur ondan da pek emin değilim açıkçası. Buckman ailesinin ebeveynleri aslında dünyanın her yerindeki ebeveynlerle aynı sorunları ve endişeleri yaşıyorlar. 'Çocuklarımızın geleceğini nasıl garantileriz?', 'yaşlanınca ne olacağız?', 'nasıl iyi anne-baba

olunur' gibi meseleler bunlar. İçinde çocuklarını mükemmellik uğruna zeki robotlar gibi yetiştirmeye çalışan bir babanın yanısıra akıntıya kapılmış ve ne olup bittiğinin farkına varamamanın huzursuzluğunu taşıyan bir baba da var. Başını sürekli derde sokan oğluna bir türlü kızamayan yaşlı bir babanın yanısıra annesi ve kızkardeşiyle yaşayan, tam da ergenlik çağında bir babaya çok ihtiyaç duyan yalnız bir çocuk da var... Bu çok hikayecikli yapı, acı-tatlı sahne ve durumlarla samimi bir film oluşturmuş.

"Çılgın Aile" kalabalık kadrosu (Steve Martin, Tom Hulce, Jason Robards, Keanu Reeves, Dianne Wiest, Mary Steenburgen, Rick Moranis, Martha Plimpton...) güler yüzlü bir üslupla yazılmış senaryosu ve sıkmayan temposuyla iyi bir aile filmi... Bugünün aynı tornadan çıkmış gibi duran 'aile olmak' temalı Amerikan bağımsızlarının temel filmlerinden de biridir aslında... [1]

Bütün oyuncular iyi ama "Amadeus" ile zihnimize kazınan Tom Hulce ve babası rolünde Jason Robards bir başka iyi...

Neredeyse kötülüğün olmadığı bir dünya kurulmuş. Sadece bir sahnede birtakım 'tehlikeli adamlar'dan bahsediliyor...

SOSYAL AĞ

ORJİNAL ADI The Social Network
YÖNETMEN David Fincher
OYUNCULAR Jesse Eisenberg, Andrew Garfield,
 Armie Hammer, Justin Timberlake,
 Rooney Mara, Rashida Jones, Max Minghella
YAPIM/SÜRE 2010 ABD, 120 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İng. ve 2.0 DD Tr.
ŞİRKET Tiglon (Sony)

David Fincher'ın filmi,
 internet üzerinden
 soluk alıp veren neslin
 motivasyonunu
 anlamaya çalışıyor.

SOSYAL AĞ" TAM BİR ÇAĞ FİLMİ. İNTERNET BAŞINDA YAŞAYAN, VARLIKLARINI PROFİL sayfalarında deklare eden nesli anlatan bir 'zeitgeist' şaheseri giderek. Film, başta Facebook'un kurucusu Mark Zuckerberg'i kalpsiz, soğuk, yapay zeka gibi bir beyne sahip hırslı ve asosyal bir genç olarak tanımlıyor. Oysa Zuckerberg'in tek günahı, henüz keşfedilmemiş bir alanda at koşturması ve kuralların daha yazılmadığı bu dünyada etik baskıdan azade hareket etmesi. Bu adam kötü bir adam değil. Köhnemiş yazılı kurallar ve kaideler, onun eylemlerini 'kötü' olarak tanımlıyor.

Zuckerberg'in fark ettiği bir şey var: Çağımızın gençleri prestij, ayrıcalık ve seks peşinde koşuyor. Para ve statü bu üç şeyi satın almak için birer araç artık. Bu yüzden Zuckerberg'in en büyük buluşu, Facebook'a 'ilişki durumu' kutucuğu açmak oluyor. Başkaları hakkında tek merak ettiği "Sevgilisi var mı yok mu?" olan bir nesli en zayıf noktasından yakalıyor Zuckerberg.

Film bir yandan Facebook'un sıfırdan zirveye

çıkışını belgeselvari bir mesafeye anlatırken bir yandan da yaratıcı ruhun kural tanımazlığını ve statükoyla mücadelesini merkezine alıyor. Bu yüzden filmin büyük kısmı Zuckerberg'in iki koldan mücadele ettiği tazminat davalarındaki tavrına odaklanıyor. Zuckerberg, Goethe'nin "Faust" uyla Ayn Rand'ın "Hayatın Kaynağı"nın başkarakterlerinin 21'inci yüzyıldaki reenkarnasyonu sanki. Senarist Aaron Sorkin özellikle Sean Parker/Mephistopheles ve Zuckerberg/Howard Roark paralellikleri kuruyor.

Yazılı kanunlar, kurallar ve ahlaki normların dışında yepyeni bir bölgeyi yaratan Zuckerberg, dış kuralların orada işletilmeye çalışması yüzünden şaşkına dönüyor. Statükoya saplanıp kalmış en yakın arkadaşını ezip geçmesi bu yüzden anlamlı. Bu yeni dünyayı anlamayan 'dışarıdakiler' çaresizce zapturapt almaya çalışıyorlar 'sosyal ağ'ı. [2]

Diyalogların hızı ve yoğunluğu, çağ insanının yaşadığı her şeyi kelimeye dökme arzusunun bir yansımasına dönüşüyor.

Filmde karakter gelişiminin zayıf olması büyük bir sorun. Başkarakterlerin hikayeleri bile derinleştirilmiyor.

1 - SİYAD'a göre 2010'un en iyi yabancı filmleri

Türk filmleri ödülleri gölgesinde kalmasına rağmen, SİYAD'ın yabancı film seçimlerinde de çarpıcı sonuçlar vardı bu yıl. SİYAD üyeleri, 2010'un en iyi yabancı filmi olarak Michael Haneke'nin "Beyaz Bant"ını (Das Weiße Band: Eine Deutsche Kindergeschichte) seçti. Bu filmin arkasına takılanlar da en az onun kadar değerliydi: Jane Campion'dan "Parlak Yıldız" (Bright Star), Christopher Nolan'dan "Başlangıç" (Inception), Tomas Alfredson'dan "Gir Kanıma" (Låt Den Rätte Komma In), Tom Ford'dan "Tek Başına Bir Adam" (A Single Man)...

2- Film Gibi 30 Yıl

30. İstanbul Film Festivali programı da açıklandı geçen hafta. Programa baktığımızda en çok ilgi çekecek bölümlerden birinin, 20 yönetmenin 30 yıllık festival tarihinden seçtikleri 19

filmden oluşan "Film Gibi 30 Yıl" olacağı aşikar. Yönetmenlerden bazıları ve seçtikleri filmler şöyle: Zeki Demirkubuz (Çılgık/Il Grido/Michelangelo Antonioni), Yağmur ve Durul Taylan (Kötü Kan/Mauvais Sang/Léos Carax), Çağan Irmak (Keyif Evi/The House Of Mirth/Terence Davies), Derviş Zaim (Shoah/Claude Lanzmann), Reha Erdem (Bataklık/La Ciénaga/Lucrecia Martel)...

3- Bir Zamanlar Festivalde: SİYAD'ın Keşifleri

SİYAD üyelerinin 30 yıllık İstanbul Film Festivali tarihinde keşfettikleri değerlere ayrılan bu bölüm, 10 filmle enfes bir keşif gezintisine çıkaracak bizleri. Hal Hartley'den Peter Greenaway'e, Wong Kar-Wai'den Tsai Ming-Liang'a, François Ozon'dan Lars von Trier'e kadar 10 ustanın çıkış filmlerini bir arada, yeniden ve beyazperdenin büyüğü eşliğinde izlemenin keyfi ölçülecek cinsten değil!

4- Karanlık Alanlar

Bu hafta gösterime giren "Limit Yok"un (Limitless) uyarlandığı roman "Karanlık Alanlar" (Dark Fields). Belli bir yere kadar filmle aynı kaderi paylaşan roman, finaliyle filmten tümüyle ayrılıyor. Kitabın daha 'karanlık' olduğunu da belirtelim...

5- Atlıkarınca

İlk filmi "Başka Dilde Aşk"la haklı övgüler alan İlksen Başarır'ın ikinci filmi "Atlıkarınca", 1 Nisan'da izleyicisini aramaya başlıyor. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde de yarışan film, duyduğumuza göre farklı bir kurguyla gösterime girecekmiş. Anlayacağınız, Antalya'da filmi görenlerin bir kez daha salondaki yerlerini almaları gelecek!

ROCK FM 94.5

7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK
BİLGEHAN ARAS'LA 7. CADDE HER CUMARTESİ 10.00 - 12.00 / TEKRARI HER PAZAR 12.00 - 14.00

“ Polise karşı değilim; sadece polisten korkarım. ”

Alfred Hitchcock